

Asia: VN/18534/2020

Ehdotus hallituksen esitykseksi laiksi Saavutettavuuskirjasto Celiasta - työryhmän raportti

Saavutettavuuskirjasto Celian asema ja tarkoitus (1 §)

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Mielenterveystalo-sivustolla yhtenä lukemisen vaikeuksia vähentävänä tukimuotona mainitaan Celia-kirjaston palvelut. (https://www.mielenterveystalo.fi/aikuiset/itsehoito-ja-oppaat/oppaat/oppimisen_ja_tiedonkasittelyn_opas/Pages/osio4.aspx) Kun ihmisen vointi on tasaisempi ja voimavaroja on enemmän, voi tiedonkäsittelyvaikeuksien lievittäminen tuoda merkittävää lisätukea myös mielenterveyden ongelmien helpottumiseen.

Lainsäädäntöteknisesti viittaus tekijänoikeuslaissa tarkoitettuun lukemisesteisen henkilön määritelmään on toimiva, mutta informatiivisuuden vuoksi määritelmää voisi kenties avata myös pykälätekstissä.

Kirjaston tehtävät (2 §)

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

-

Maksuttomuus (3 §)

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

-

Käytösäännöt sekä käyttö- ja lainauskielto (4 § ja 5 §)

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Esityksessä tuodaan esille, että kirjaston käytösääntöjä sekä aineistojen käyttö- ja lainauskieltoa koskevat säännökset kirjattaisiin lakiin. Tämä on kannatettava uudistus asiakkaiden oikeuksien ja yhdenvertaisuuden kannalta. Käytännössä Celian kirjastopalveluja koskeva käyttö- ja lainauskielto

vaikuttaa merkittäväällä tavalla niitä käyttävän asiakkaan sivistyksellisten oikeuksien toteutumiseen. Siksi on hyvä, että kyseessä on muutoksenhakukelpoinen päätös.

Yhteistyö, johtokunta, johtaja ja Braille-neuvottelukunta (6 §-9 §)

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Onko yhteistyötä koskevalla säännöksellä juurikaan oikeudellista merkitystä?

Virastolle ehdotettu uusi nimi: Saavutettavuuskirjasto Celia

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Kun lain tavoitteena on parantaa näkövammaisten ja myös muiden lukemisesteisten henkilöiden yhdenvertaisuutta yhteiskunnassa, kirjaston uusi nimi vastaa paremmin sen tarkoitusta. Kirjaston palveluita voivat tarvita hyvin erilaiset asiakasryhmät näkövammaisten ihmisten lisäksi, kuten myös mielenterveysongelmia kokeneet tai erilaisista keskittymis- ja hahmotushäiriöistä kärsivät ihmiset tietyissä tilanteissa. Kirjaston nimen muuttaminen informatiivisemmaksi tekee palvelusta jo itsessään saavutettavamman. Nimen muotoilua voisi kuitenkin harkita: kyseeseen voisi tulla esimerkiksi "Saavutettavien aineistojen kirjasto Celia", jolloin se viestisi enneminkin aineiston saavutettavasta muodosta, ei saavutettavuutta käsittelevästä sisällöstä.

Muita huomioita hallituksen esityksestä:

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

-

Korhonen Oskari
Mielenterveyden keskusliitto ry - Oskari Korhonen, lakimies; Riikka Mettälä,
sosiaaliton asiantuntija